

Data publikacji: 20 – 27 kwiecień-2020

Roślina: (Zboża)

Stan uprawy dla miejscowości: Niedźwiedź

Pszenica ozima w zależności od terminu siewu BBCH 33 do BBCH 39. W ubiegłym tygodniu wystąpiły wahania temperatury od $-2,7^{\circ}\text{C}$ do $20,6^{\circ}\text{C}$. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 23% do 93% opad deszczu max 0,0 mm, prędkość wiatru do 0 do 17,0 m/s.

Zagrożenia:

W uprawach, na których nie zostały wykonane jesienne zabiegi herbicydowe widać intensywny rozwój chwastów.

Ze względu na utrzymującą się wysoką temperaturę oraz dość dużą wilgotność w uprawie pszenicy może pojawić się zagrożenie wystąpienia septoriozy paskowanej liści pszenicy oraz rdzy brunatnej pszenicy ozimej. Pierwsze objawy septoriozy na roślinach występują w fazie krzewienia, na liściach w różnych ich częściach. Początkowo mają postać okrągłych plam z nieco jaśniejszym środkiem oraz licznymi czarnymi punktami (piknidiami grzyba) Najsilniejszemu porażeniu ulegają liście starsze, prowadząc do ich przedwczesnego zamierania. Stopniowo choroba opanowuje liście rosnące coraz wyżej. Na starszych roślinach plamy mają często kształt nieregularnych prostokątów z nekrozami obejmującymi znaczną jej część ponieważ plamy łączą się ze sobą. Rdzę brunatną pszenicy można obserwować we wszystkich fazach rozwojowych roślin. Zbyt gęsty siew, łagodna jesień i zima sprzyjają zakażeniu roślin. Optymalnymi warunkami do rozwoju choroby jest temperatura $15-18^{\circ}\text{C}$ oraz minimum 5 godzin nasłonecznienia. Rdza do rozwoju nie potrzebuje opadów deszczu – wystarczy jej rosa.

Zalecenia:

Źródłem infekcji chorób są resztki poźniwne, samosiewy i oziminy, na których grzyb zimuje w postaci piknidiów i grzybni z owocnikami workowymi tworzonymi na obumarłych liściach. Pierwszych zakażeń grzyb dokonuje już jesienią. Z metod niechemicznych septoriozę paskowaną liści skutecznie ograniczają: odpowiedni płodozmian, staranne przyoranie resztek poźniwnych, niszczenie samosiewów, optymalne nawożenie azotowe, rozrzedzony siew, używanie kwalifikowanego i zaprawionego materiału siewnego, wybieranie odmian wcześniej dojrzewających i tych o większej odporności na septoriozę paskowaną liści. Zabiegi chemiczne w integrowanej ochronie roślin są oczywiście ostatecznością. Opryskiwanie przy użyciu fungicydów w okresie od stwierdzenia objawów należy wykonać z uwzględnieniem progów szkodliwości.

Termin wykonania zabiegu musi uwzględniać karencję środka, a decyzję trzeba oprzeć na określonych przez IOR–PIB progach szkodliwości:

Rozwojowi rdzy brunatnej zbóż i jej nasileniu sprzyja gęsty siew zbóż, łagodna jesień i zima. Oczywiście muszą być spełnione warunki termiczne i wilgotnościowe.

Rdzę brunatną pszenicy w pszenicy należy zwalczać:

- W fazie krzewienia, gdy obserwuje się epifitozę na roślinach; najczęściej, gdy na 10–15% roślin obserwuje się pierwsze objawy rdzy (faza rozwojowa w skali BBCH 21–29). W razie potrzeby następny zabieg wykonać należy po upływie około 15 dni.
- W fazie strzelania roślin w źdźbło (faza rozwojowa w skali BBCH 30–39), jeżeli co najmniej 10% źdźbeł wykazuje objawy nowej infekcji.
- W fazie kłoszenia roślin (faza rozwojowa w skali BBCH 51–59), jeżeli objawy nowej infekcji występują już na liściu podflagowym lub flagowym.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

Data publikacji: 20 – 27 kwiecień-2020

Roślina: (Rzepak ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości: Niedźwiedź

Uprawy rzepaku, że względu na zróżnicowany termin siewu nie są wyrównane. Rośliny są w fazie 60-65 (w skali BBCH). W ubiegłym tygodniu wystąpiły wahania temperatury od -2,7⁰C do 20,6⁰C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 23% do 93% opad deszczu max 0,0 mm, prędkość wiatru do 0 do 17,0 m/s.

Zagrożenia:

Sprawdzić plantację po przymrozkach. Jak się ociepli i rzepaki zaczną intensywnie rosnać to może dojść do pęknięcia łodyg, i w tych miejscach mogą się mnożyć choroby grzybowe.

Część uszkodzonych przymrozkiem łodyg zostało zaatakowanych przez szarą pleśń (*Botrytis cinerea*). Rośliny opanowane przez grzyb wykazywały objawy więdnienia i zamierania.

Kilka dni ciepłej pogody sprzyja nalotowi słodyszka rzepakowego. Monitorować uprawy czy ilość słodyszka nie zagraża plantacjom. Progiem szkodliwości dla słodyszka rzepakowego:

- przy zwartym kwiatostanie (skala BBCH 50/52) jest stwierdzenie 1-2 chrząszczy na 1 roślinie, przy luźnym kwiatostanie (skala BBCH 55-59) 3-5 chrząszczy na 1 roślinie.

Zalecenia:

Ocenić stan uprawy po przymrozkach, w szczególności pod kątem chorób grzybowych. Należy również pamiętać, że opadające płatki kwiatowe mogą być także miejscem dla rozwoju szarej pleśni, stąd chorobę tą należy na tym etapie zwalczać przede wszystkim realizując zabieg fungicydowy na tzw. płatek. Wykonuje się go od początku kwitnienia do opadania pierwszych płatków kwiatowych (faza BBCH 60-65).

Sprawdzać czy słodyszek nie zaatakował uprawy.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata

